

denne Magt, et Forsøg paa at højne den gifte Kvindes Stilling i Ægteskabet, at højne den i hendes egne, i Mandens og i Samfundets Øjne, hvilket i høj Grad tiltrænges, og endelig et Forsøg paa at knække Mandfolkemoralen og Mandfolkebrutaliteten. Alt dette har jeg ikke noget som helst imod. For mig staar denne Lov som en Slags Advarsel mod letsindige Ægteskabers Indgaaelse, som et Varsko til Manden om ikke at gifte sig med den første den bedste Dukke eller at købe sig en Kone, eller som en Straffelov for den brutale Mand, der gifter sig for at faa en privat Slave til at pleje sin Egoisme. Denne Lov vil, hvis den gennemføres, ikke gøre det i den Grad som tidligere til et Lotterispil for Kvinden at knytte sin Skæbne til en Mand, men maaske i noget højere Grad gøre det til et Lotterispil for Manden, navnlig for en Mand med Mandfolkenatur. Men i alt dette ser jeg ikke noget ondt, tværtimod, for mig staar det saaledes, at der indgaaes langt flere taabelige Ægteskaber, end der opløses, og det kan umuligt svække Ægteskabsinstitutionen, at man fra Lovens Side peger paa, hvor indgribende dette Forhold i det hele taget er og bør være for den enkeltes personlige og økonomiske Liv. Om man i sidstnævnte Henseende paa visse Steder er gaaet for langt ud i dette Lovforslag, kan selvfølgelig om-disputeres, men de omhandlede Bestemmelser har i hvert Fald kun Betydning for de daarlige Ægteskaber — derom er jeg ganske enig med det ærede 2det tingvalgte Medlem (Godskesen) —, særlig for de daarlige Ægteskaber i de rigeste Dele af Befolkningen, i Overklassen. Den store, brede Befolkning lider ikke af nogen Inflation af Pengesedler i Husholdningen. Den har mere end travlt nok med at skaffe det fornødne til Hus og Hjem og har hverken Tid eller Lyst til at slaas om, paa hvilken Maade Pengene skal formøbles igen. I de allerfleste Tilfælde vil det blive ganske andre Forhold end Lovparagraffer og Fortolkninger, der staar paa Dagsordenen, naar Ægtefæller for Alvor kommer i Haarene paa hinanden.

„Men Lovforslaget giver alt for let Adgang til at opløse Ægteskabet“, siger man, „og det svækker derigennem Ægteskabet som Institution.“ Ogsaa her er det i mine Øjne ikke Loven, men den offentlige Moral, det almindelige Omdømme i Samfundet, det kommer an paa. De lykkelige Ægteskabers Antal afhænger af ganske andre Aarsager end Lovens Be-

stemmelser om Ægteskabets Opløsning. Staten skal ganske vist absolut ikke begunstige Ægtefolkenes Løben fra hinanden eller Børnene, men det sker heller ikke ved dette Lovforslag. Det er og bliver i de fleste Tilfælde en saare *daarlig Forretning* at lade sig skille, og Bestræbelserne vil for mit Vedkommende i Udvalget gaa ud paa, at det i hvert Fald heller ikke efter denne Lov skal blive en bedre Forretning fremtidig. Der vindes intet ved gennem selve Loven at udelukke Opløsningen af et Ægteskab, som allerede er brudt sammen. At saa mange Ægteskaber gør dette, ligger i hele Samfundsudviklingen. Det ligger i Erhvervssamfundets Opløsning af Hjemmene, i den moderne Dans om Guldkalven, den nervøse Jagen efter at tjene Penge, i hele den europæiske Civilisations materielle Struktur med Foragt for de moralske Livsværdier og udpræget Dyrkelse af Individualismen, kort sagt, det er de økonomiske Grundforhold i Samfundet, der er det afgørende, og ikke det, der staar i Lovparagrafferne. Efter den gældende Lovgivning begunstiger man Indgaaelse af letsindige Ægteskaber og vanskeliggør Opløsningen af dem, men efter dette Lovforslag modvirker man snarere Indgaaelsen af letsindige Ægteskaber og letter deres Opløsning. Jeg kan ikke se noget ondt heri, saa længe Ægtefællerne blot ikke staar sig ved at løbe deres Vej, saa længe Ansvarsløsheden blot ikke belønnes af Samfundet, og det kan jeg ikke se vil blive Tilfældet i Kraft af dette Lovforslags Bestemmelser, i hvert Fald ikke, hvis man foretager enkelte Ændringer paa specielle Omraader.

De Principper, der ligger til Grund for dette Lovforslag, kan vi altsaa fra vor Side tiltræde, om end vi ogsaa ønsker at faa en nærmere Diskussion om, i hvilket Omfang det særlige Livsforhold, som det her drejer sig om at ordne, kræver Modifikation eller Forsigtighed ved den praktiske Gennemførelse. Det er imidlertid Spørgsmaal, som henhører under de specielle Afsnit. Naar man skal udtale sig om disse enkelte Afsnit, vil det være naturligt at følge den Inddeling, der gives ved Sagens Natur: først at omhandle Reglerne om Ægteskabets Indgaaelse, dernæst Reglerne om dets Retsvirkning og endelig Reglerne om Opløsningen af Ægteskabet.

Lovforslaget begynder dog før Ægteskabets Indgaaelse. Det begynder nemlig allerede med Forlovelsen og giver, som der allerede er gjort opmærksom paa af